

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.149/2024/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe; eljáró jogi képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Nógrád Vármegyei Rendőr-főkapitányság (3100 Salgótarján, Rákóczi út 40.)
Az alperes képviselője:	dr. Csonka Pál kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közszolgálati jogviszonyból származó illetménnyel (megbízási díj) kapcsolatos közigazgatási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (16. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 19.K.701.919/2022/15. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 45.000 (negyvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. február 1-től kinevezéssel a helység1 Rendőrkapitányság Osztály1 Csoport1 állományában bűnügyi technikus beosztásban teljesített szolgálatot. Beosztásába nem tartozóan havi rendszerességgel bűnügyekben önállóan, teljeskörűen nyomozói és vizsgálói feladatokat végzett, továbbá 2020. november 1-től ellátta a Csoport1 vezetésével járó feladatokat is. A határozatszám1 számú munkaköri leírása „B. Speciális munkaköri feladatok” fejezetében meghatározásra került számára, hogy a Osztály1 hatáskörébe tartozó bűnügyekben a büntetőeljárást, közigazgatási eljárást a törvényesség, szakszerűség, tervszerűség, időbeliség figyelembevételével lefolytatja.

[2] A felperes 2022. június 15-én szolgálati panaszt terjesztett elő előljárójához, amelyben 2019. június 1-től 2020. október 31-ig havonta, az illetményalap 100%-ának megfelelő megbízási díj folyósítását, míg 2020. november 1-től kezdődően visszamenően havonta az illetményalap 150%-ának megbízási díj megfizetéséért kérte a több másik beosztást is lefedő (nyomozói, vizsgálói, csoportvezetői feladatok) ellátásért. Szolgálati panaszával az előljáró nem értett egyet, azt felterjesztette az alperes vezetőjéhez, aki a határozatszám2 számú határozatával megalapozatlanság miatt elutasította azt. Megállapította, hogy a büntetőeljárások keretében lefolytatandó szemlék végrehajtásáról és a bűnügyi technikai tevékenység egységes szabályozásáról szóló 13/2012. (VII. 30.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK. utasítás) 6/D. pontja szerint a technikus, technikus tiszt, főtechnikus, kiemelt főtechnikus beosztásba kinevezett személy feladatellátása során az érintett által munkaköri leírás alapján a bűnügyi szolgálati ág feladatrendszeréhez kapcsolódó más tevékenységek végzése mellett a bűnügyi technikus feladatok ellátásának elsődlegességét kell biztosítani, így a felperes a bűnügyi szolgálati ág feladatrendszeréhez kapcsolódó más tevékenységek végzése mellett nem látott el olyan jellegű lényeges többletfeladatot, amely megbízási díj elrendelését indokolná.

A kereset és a védírat

[3] A felperes a keresetében az alperes kötelezését kérte 2019. június 1-től 2022. augusztus 31-ig 1.932.500 forint megbízási díj, annak középidőtől (2020. december 6.) számított késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére. Állította, hogy átlagosan a szolgálatteljesítési ideje legalább felében – alperes által sem vitatottan – büntetőügyekben önállóan és teljeskörűen nyomozott és vizsgált, valamint ellátta a Csoport1 vezetését. Beosztásához a kinevezése szerinti bűnügyi technikus feladatok tartozhatnak, ahhoz kell meghatározni a ténylegesen végzett feladatokat, és az nem fedhet le több másik beosztást, e nélkül kiüresedne a besorolásra, az illetményre és a megbízásra vonatkozó szabályozás; a végzett többletfeladatok ellátásáért megbízási díjat kell fizetni (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4.). Elfogadhatatlan számára, hogy a bűnügyi technikus beosztásán belül bármely rendőrségi alapfeladatot megbízási díj nélkül köteles lenne ellátni, különösen, hogy a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.1.) 2.§ (1) bekezdés b) alpontja és 2. számú melléklete alapján a bűnügyi technikus, a nyomozó és a vizsgáló különböző önálló beosztások, amelyek eltérő munkaköri feladatokat tételnek, ráadásul a 9. számú melléklet alapján a bűnügyi technikus, illetve a nyomozói/vizsgálói beosztás betöltéséhez különböző szaktanfolyam szükséges. A megbízási díj igényelt összegét az illetményalap 100%-os mértékében (havi bruttó 38.650 forint) érvényesítette, tekintettel arra, hogy több különböző beosztás feladatait látta el, melyek szolgálatteljesítési ideje jelentős részét tették ki.

[4] Az alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte. A jogalapot vitatva előadta, hogy a felperes által elvégzett bűnügyi technikai tevékenység a perrel érintett időszakban a munkaidő csekély részét tette ki csupán, a munkaköri leírása által ellátandó feladatokon kívül nem végzett olyan többletmunkát, amely a megbízási díj iránti igényt megalapozná.

A bíróság közrehatási tevékenysége, tájékoztatása

[5] Az ügy érdemi első tárgyalásán (2023. március 16.) a bíróság felhívta az alperest, hogy a jegyzőkönyv átvételét követő 15 napon belül nyilatkozzon, a felperes személyes meghallgatása során előadott tényállításokat vitatja-e, amennyiben igen, pontosan mely tényt és milyen okból vitat, és csatolja az alátámasztó bizonyítékait. Tájékoztatta, hogy amennyiben a fenti határidőben a felperesi tényállításokat vitató nyilatkozatot nem tesz, úgy tekinti, hogy az alperes nem vitatja, hogy a felperes az általa megjelölt feladatokat a megjelölt időtartamban és gyakorisággal látta el, és a szolgálati idejének jelentős részét tette ki, valamint nem vitatja a megbízási díj összegszerűségét.

[6] A 19.K.701.919/2022/7. számú tárgyalási jegyzőkönyvben foglalt felhívást az alperes 2023. április 14-én töltötte le, amelyre vonatkozó előkészítő iratát 2023. augusztus 2-án a Balassagyarmati Törvényszéknél terjesztette elő, aki a beadványt mellékleteivel továbbította. A 10. sorszámú beadvány így 2023. augusztus 30-án érkezett az elsőfokú bíróságra.

[7] Az elsőfokú bíróság a 2024. február 1-én megtartott folytatólagos tárgyaláson jegyzőkönyvbe foglalt 15. sorszámú végzésével értesítette az alperest, hogy a 10. sorszám alatt előterjesztett előkészítő irata a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 36.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 149.§-a alapján, mint elkészen teljesített perbeli cselekmény hatálytalan.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.932.500 forint megbízási díjat és ezen összeg után 2020. december 6-tól a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 90.828 forint perköltséget.

[9] A bíróság előjáróban rögzítette, hogy az alperes részéről 2023. augusztus 2. napján a bíróság felhívásában meghatározott határidő lejártát követő három hónap elteltével, igazolási kérelem nélkül előterjesztett, a per elhúzására alkalmas 10. számú beadványát a Kp. 36.§ (1) bekezdés g) és l) pontja alapján alkalmazandó, a Pp. 149.§-a alapján, mint elkészen teljesített perbeli cselekményt hatálytalannak tekintette, az abban foglaltak figyelembevételét mellőzte; így a védíratban nem vitatott felperesi előadást valósnak fogadta el, miszerint a perbeli időszakban a felperes a technikai munka ellátása mellett utasításra nyomozói és vizsgálói, 2020. novemberétől technikai csoportvezetői feladatokat is ellátott, amelyek havi rendszerességgel (átlag havi 10-15 büntetőügyben) szolgálati idejének jelentős részében

merültek fel A bűnügyi technikus feladatait a 2020. november 26-ig irányadó ORFK utasítás meghatározta (13. pont), az ellátandó feladatok között az adatgyűjtés, a tanú, illetve gyanúsított kihallgatás, lefoglalás, szakértő kirendelés, szemlebizottság-vezetői feladatok nem szerepeltek.

[10] Rögzítette, hogy a felperes munkaköri leírására a pertárgyi feladatok ellátását illetően az alperes alappal nem hivatkozhatott. A munkakörre vonatkozó előírások csak bizonyos mélységig rögzítik a munkavégzés kereteit. A munkavállaló általános munkavégzési kötelezettségét konkrét tartalommal a munkáltató utasításai töltik meg, ez azonban csak akkor szabályszerű, ha az utasítás a munkakör kereteit nem lépi túl. A munkáltató utasítása alapján a hivatásos állományú esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, a végzett többletfeladatok ellátásáért ellentételezést (megbízási díjat kell fizetni (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3.)).

[11] A munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával csak a BMr.1-ben meghatározott beosztásokhoz tartozó feladatokat rögzítheti. A munkaköri feladatok meghatározása nem lehet önkényes, a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, a munkaköri leírásban jogszerűen nem építhet be más munkakörbe tartozó feladatokat (Kúria Kfv.VII.39.247/2020/4.). A munkáltatónak az a joga, hogy a felperest a bűnügyi technikus beosztáshoz tartozó feladatok mellett a bűnügyi szolgálatához tartozó feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a BMr.1. szerinti beosztást, ezáltal felperes ezzel egyező kinevezés szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra való jogosultságát. Két munkaköri feladat részbeni egyezősége sem eredményezheti különálló státusz ellentételezés nélküli tartós ellátásának kötelezettségét (Kúria Mfv.II.10.625/2012/4.).

[12] A bűnügyi technikus feladatok ellátása elsődlegességének biztosítását előíró rendelkezés nem ad alapot az alperesnek a technikus feladatok korlátlan bővítésére, az ORFK utasítás 6/D. pontja a technikus feladatokat nem bővítette. Ahogy arra a Kúria a Kf.III.45.173/2021/4. számú ítéletben is rámutatott, a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú ítélete elvi megállapítása irányadó maradt. E szerint az alperesnek a 2020. november 26-ig hatályban volt ORFK utasításban meghatározott feladatokhoz kellett igazodnia a munkaköri leírás készítésekor, az abban foglaltakat önkényesen nem bővíthette. 2020. november 27-től, az ORFK utasítás hatályon kívül helyezése miatt az ORFK utasítás már nem szabályozta a bűnügyi technikus beosztáshoz tartozó feladatokat, de a forrányomos tevékenység egységes végrehajtásáról szóló 22/2017. ORFK utasítás (a továbbiakban: 22/2017. ORFK utasítás) bizottságra vonatkozó 21/D. pontja lehetővé tette, hogy az ügy jellegére, megítélésére és a helyszín sajátosságaira is figyelemmel az eljárási cselekményt kivételes esetben egy fő is végrehajthassa. E változások azonban a bűnügyi technikus beosztáshoz tartozó munkaköri feladatok tartalmára nem voltak kihatással, mivel a munkaköri feladatok felsorolását tartalmazó közjogi szervezetszabályozó eszköz csak megkönnyíti az adott munkakörbe tartozó feladatok beazonosítását, mely szabályozás hiánya nem eredményezi azt, hogy a munkáltató a munkaköri leírásban az adott beosztáshoz nem tartozó, rendszeresen ellátandó feladatokat a beosztás részeként rögzítsen (Kúria Kf.III.45.173/2021/4.).

[13] Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a pertárgyi feladatellátás a technikus feladatok ellátása helyett valósult meg (a technikus feladatok a szolgálati idő kisebb részét tették ki). Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (BH2018.259.; BH2018.346.).

[14] Összességében megállapította, hogy az alperes a pertárgyi időszakban a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó olyan feladatok (nyomozói, vizsgálói, csoportvezetői) ellátásával bízta meg felperest, melyek többletfeladatnak minősültek, és amit a felperes havi gyakorisággal tartósan látott el, melyre tekintettel a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra jogosult. A pertárgyi időszakban (39 hónap) a nyomozói és vizsgálói, 2020. november 1-től a csoportvezetői feladatellátás többletfadatai havonta rendszeresen, tartósan, folyamatosan jelentkeztek, felperes szolgálati idejének jelentős részét tették ki, a többletfeladat a felperes eredeti beosztásához képest fokozottabb terheléssel járt, ezért a felperes jogosult a megjelölt mértékű megbízási díjra.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[15] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte. Nagyobbbrészt a 2023. augusztus 2. napján kelt – az elsőfokú bíróság által hatálytalannak tekintett – előkészítő iratában foglaltakat ismételte meg.

[16] Fellebbezési érvelése szerint felperes a bűnügyi szolgálati ág feladatrendszeréhez kapcsolódó más tevékenységek végzése mellett nem látott el olyan jellegű többletfeladatot, mely megbízási díj elrendelését indokolná, a felperes által elvégzett tevékenységek a perrel érintett időszakban a munkaidő csekély részét tették ki, a Hszt. 13.§ (1) és (2) bekezdésére és a felperes hatályos munkaköri leírása tartalmára [általános munkaköri feladatok d) és k) pont, speciális munkaköri feladatok 6. pont] figyelemmel a Hszt. 71.§ (1) bekezdésében rögzített megbízási esetek nem állnak fenn. A felperes a technikai beosztáshoz szerintem nem tartozó szolgálati feladatokat nem az eredeti szolgálati beosztása mellett többletfeladatként, hanem a bűnügyi tevékenységhez, adott esetben beosztásához tartozó szolgálati feladatként hajtotta végre. Nem áll fenn olyan magasabb felelősségi kör sem, amely a megbízási díjra való jogosultságot megalapozná. Összességében a bűnügyi ügyfeldolgozó feladatok kifejtése nem jár többlettevékenységgel, nem generál többletfeladatot, nem adhat alapot megbízási díj megállapítására. E körben előadta, hogy a rendszer adatai szerint 2019. június 01. és 2022. május 31. között a felperes részére 142 db bűnügy és 38 db általános ügy került kiosztásra. Fenti időszakban, vagyis 3 év alatt a felperes 148 bűnügyet zárt le, ez átlagosan 4 ügyet jelent havonta. 137 db ügy megszüntetésre került (nem bűncselekmény, a bűncselekmény gyanúja hiányzik, magánvádas eljárás stb.). Ezen ügyek olyan egyszerű megítélésűek voltak, amelyekben nyomozati cselekményt végezni nem kellett, az érdemi munkát egy határozat vagy egy átirat megírása jelentette, mely hozzávetőleg 0,5-1 órát jelentett ügynként, 3 év alatt ez nagyjából 19 munkanapot vett igénybe.

[17] Hivatkozott arra, hogy a felperes nem rendelkezett végzettséggel csoportvezetői feladat ellátására, ezért osztályvezetője nem utasíthatta sem szóban, sem írásban, hogy lássa el a csoportvezetői feladatokat. 2020. novemberétől a státusz megüresedésétől a csoportvezetői feladatokat a nyomozó alosztályvezető és a megbízott osztályvezető látta el.

[18] A felperes szolgálati ideje 99%-át nem tehetette ki az ügyfeldolgozó munka, hiszen akként nyilatkozott, hogy esetenként egy teljes napot is eltöltött helyszínen, illetve miután onnan levonult, rendeznie kellett a rögzített nyomokat, bűnjeleket is. Felperes a

bűnjelkezelői feladatok ellátásáért rendszeres megbízási díjat kapott; 2022. augusztus 8-án kérelmet terjesztett elő a megbízási megszüntetésére, melyet vezetői tudomásul vettek. Az elsőfokú bíróság ítélete túlzó, a megítélt megbízási díj mértéke nem áll arányban a felperes által végzett munkával.

[19] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Hivatkozott a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.I.10.751/2016/4. számú ítéletére.

[20] A BMr.1. 2. sz. melléklete alapján nem vitatható, hogy a bűnügyi technikus, a nyomozó és a vizsgáló különböző önálló beosztások, amelyek eltérő munkaköri feladatokat feltételeznek. E feladatok ellátásához különböző szaktanfolyamok is társulnak, márpedig nem rendelkezik bűnügyi szaktanfolyammal, ebből is következik, hogy a munkakörébe nem tartozó feladatok ellátásáért megbízási díjra jogosult. A technikus a munkakörében a nyomkutatással, nyomrögzítéssel, bűnjelek csomagolásával, bűnügyi nyilvántartásba vétellel foglalkozik, a nyomozó a beosztásához tartozó feladatkörében az ismeretlen tettes ellen indított büntetőeljárásokban végez nyomozási cselekményeket (tanúkihallgatás, adatgyűjtés, stb., gyanúsítás) a vizsgáló a gyanúsítás közlését követően, vagyis az ismertté vált elkövetővel szemben folyamatban lévő büntetőeljárásokban végez nyomozási cselekményeket a vádemelési javaslatig, vagy az eljárás megszüntetéséig.

[21] Álláspontja szerint az alperes nem hivatkozhat az ORFK utasítás időközben történő hatályon kívül helyezésére sem, mert az ORFK utasítás módosítását már értékelte a bírói gyakorlat. Hasonló értelmezési kérdést vet fel az ORFK utasítás hatályon kívül helyezése, hiszen a bűnügyi technikus feladatok köre továbbra is megállapítható a változatlanul hatályos 22/2017. ORFK utasítás 21/F. pontja alapján. Nem ronthatja le megbízási díjigényét az sem, hogy tisztai rendfokozattal nem rendelkezik, annak van jelentősége, hogy a csoportvezetői feladatokat ténylegesen ellátta, és a megbízási díjnál kell azt értékelni, hogy ez tisztai rendfokozatú beosztású feladatkör. Az alperes sikertelenül vitatta az általa végzett nyomozati és vizsgálati feladatok arányát, a kifejtésükhöz szükséges munkaidő mértékét, meg sem jelölve a Kp., illetve a Pp. bizonyítási eljárásra vonatkozó szabályait, mint jogszabálysértést. A fellebbezés e körben hiányos, érdemben nem felülbírálnak. Az elsőfokú bíróság ítélete megállapította, hogy havi rendszerességgel, átlag havi 10-15 büntetőügyben a szolgálati ideje jelentős részében járt el többletfeladataiban. Helyesen alkalmazta a mulasztás és a hatálytalan jognyilatkozat jogkövetkezményét az alperes kirívó késedelme miatt és kimentése hiányában. Ennek jogszerűségét ugyan az alperes kategorikusan visszautasította, jogellenességét azonban nem fejtette ki. A megbízási díj mértékét a fellebbezés támadta, de e körben sem jelölt meg pontos jogszabálysértést, csupán a Hszt. általános megbízási díjra vonatkozó rendelkezéseire hivatkozott, ezért a tényálláshoz hasonlóan a fellebbezés e körben hiányos, érdemben nem felülbírálnak.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[22] A fellebbezés - az alábbiak szerint - nem alapos.

[23] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között - a hivatalból is vizsgálendő körön kívül - a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a

alapján tárgyaláson kívül eljárva bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése is helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben a következőket emeli ki.

[24] A Fővárosi Ítéltábla előjáróban rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta az alperest a Kp. 36. § (1) bekezdés g) és l) pontja alapján alkalmazandó Pp. 149. §-a alapján a 10. sorszámú beadványa, mint elkésletten teljesített perbeli cselekmény hatálytalanságáról. Az elkésletten teljesített percselekmény önmagában hatálytalan, de létező percselekmény, amely a mulasztás hátrányos következményeinek orvoslása érdekében benyújtott igazolási kérelem folytán hatályossá válhat, feltéve, hogy a bíróság az igazolási kérelemnek helyt ad; azonban az alperes a beadványát határidőn túl, igazolási kérelem előterjesztése nélkül nyújtotta be. A hatálytalan beadványt figyelmen kívül kell hagyni, arról alakszerű határozatot nem kell hozni, a felet csupán a hatálytalanság tényéről kell értesíteni [Pp. 149. § (1) bekezdése]. A fentiek figyelembevételével az alperes a fellebbezésben (mintegy az elmulasztott határidő pótlásaként) már nem tehet vitássá a felperes által végzett nyomozati és vizsgálati feladatok arányát, a kifejtéséhez szükséges munkaidő mértékét, lényegét tekintve a 10. sorszámú beadványa szerint, de az alperes nem is jelölt meg a Kp. és a Pp. bizonyítási eljárásra vonatkozó szabályai köréből (jogszabály pontos megjelölésével) semmilyen eljárási jogszabálysértést. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a védiratban és a bíróság által megadott határidőben a jogkövetkezményt is tartalmazó felhívás ellenére nem vitatott felperesi előadást valósnak kellett elfogadnia (bűnügyi technikus beosztása mellett elévüléssel büntetőügyek kezelése, folyamatban lévő egyszerűbb megítélésű bűnügyek, nyomozó és vizsgálói feladatok, csoportvezetői feladatellátás).

[25] Az alperes fellebbezése a megbízási díj jogalapja és összegszerűsége körében kizárólag anyagi jogi jogszabálysértést érvényesített, amely jogértelmezés elvi tételeit a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla már kidolgozta. A Fővárosi Ítéltábla kiemelten utal arra, hogy a hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében a kiforrott ítélkezési gyakorlat szerint a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a szolgálati beosztáson kívüli tevékenység bír jelentőséggel (Kúria Kfv.VII.37.642/2020/5. - BHGY K-KJ-2020-465). Ezen jogszabályi rendelkezésben meghatározott kritériumok konjunktívák, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezési beosztáshoz tartozó feladatkört lát el többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatnak minősül (Kf.VII.39.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3. - BHGY K-KJ-2021-680; Kf.VII.45.117/2022/4. - BHGY K-KJ-2022-1176; Kf.III.45.110/2022/4. - BHGY K-KJ-2022-1226), amelyért megbízási díj jár.

[26] A Kúria a Kf.III.39.472/2021/5. számú (BHGY K-KJ-2021-926) döntése [26] pontjában rámutatott, a bűnügyi technikus beosztás feladatainak feltárásához az ORFK utasítás bűnügyi technikusokra vonatkozó rendelkezései irányadók, amely a büntetőeljárás jog keretei között a helyszínen lefolytatandó szemle egységes elvek alapján történő szakszerű végrehajtása érdekében részletesen tartalmazza - egyebek mellett - a bűnügyi technikusok jogait és kötelezettségeit, és kijelöli azokat a feladatokat, amelyeket az adott beosztáshoz tartozónak lehet tekinteni. Az ORFK utasítás később hatályba lépett 6/D. pontja e feladatokat nem bővítette, csupán azt mondta ki, hogy amennyiben a technikus beosztásba kinevezett személy feladatellátása során a munkaköri leírása alapján a bűnügyi szolgálati ág feladatrendszeréhez kapcsolódó más tevékenységet is végez, a bűnügyi technikus feladatok ellátásának elsődlegességét kell biztosítani. Mindebből azonban - amint arra a Kúria

Kf.III.39.053/2021/8. számú döntésében kimondta - csak az következik, hogy a bűnügyi technikus, ugyanúgy, mint a hivatásos állomány más beosztású tagja, láthat el egyéb feladatokat is; ilyen esetben azonban a bűnügyi technikus feladatok felmerülésekor ezeket az alapfeladatokat kell mindenekelőtt elvégezni. Ennél fogva továbbra is irányadó a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú ítéletének (BHGY K-MJ-2017-1) azon elvi megállapítása, mely szerint a munkáltatónak az ORFK utasításban meghatározott feladatokhoz kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. A Kúria a Kf.III.45.173/2021/4. számú ítéletében (K-KJ-2022-794) állást foglalt arról is, hogy az ORFK utasítás hatályon kívül helyezését követő időszakra is megalapozott a megbízási díj igény; a döntés elvi tartalma szerint az adott beosztáshoz tartozó feladatok felsorolását tartalmazó közjogi szervezetszabályozó eszköz (ORFK utasítás) csak megkönnyíti az adott munkakörbe tartozó feladatok beazonosítását, mely szabályozás hiánya nem eredményezi azt, hogy a munkáltató a munkaköri leírásban az adott beosztáshoz nem tartozó, rendszeresen ellátandó feladatokat is a beosztás részeként rögzítse.

[27] A töretlen bírói gyakorlat egységes abban, hogy a hivatásos állomány tagjának beosztásához igazodóan kell meghatározni a munkaköri leírásban ténylegesen végezhető feladatokat, ami nem fedhet le több, másik beosztást. Az ORFK utasítás kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, amelyet a munkáltató nem bővíthet korlátlanul; az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a teljeskörű nyomozói és vizsgálói feladatok egyértelműen nem tartoztak a felperes beosztásába, mert ez a tevékenység a baleseti helyszínelői munkától - minőségét és az ahhoz társuló felelősséget tekintve is - eltérő munkafeladat végrehajtását jelenti, amelyek többletfeladatként értékelendők. A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör - akár átmeneti, akár tartós - feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4. - BHGY K-MJ-2017-1, Mfv.II.10.516/2017/4. - BHGY K-MJ-2018-306, Kf.VII.39.247/2020/4. - BHGY K-KJ-2020-487, Kf.VII.39.389/2021/4. - BHGY K-KJ-2021-685).

[28] A kialakult bírói gyakorlat egységes abban, hogy a munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgáltatásnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (BH2018. 259.). A hivatásos szolgálati jogviszonyban - egyezően más alá- és fölérendeltségen alapuló foglalkoztatási jogviszonnyal - a munkáltató utasítási joga nem korlátlan, és csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely a munkakör keretei közé tartozik. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség (Kúria Kfv.VII.37.193/2020/8. – BHGY K-KJ-2020-246).

[29] Fentiek alapján az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták. Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása - az alperes álláspontjával szemben - az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[30] Az alperes nem állapította meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. A felperes bűnügyi technikus

beosztása mellett többletfeladatokat látott el többletfelelősséggel, az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján, hogy megbízási díjra jogosult. Az alperes a fellebbezésében megalapozatlanul hivatkozott a Hszt. 71. § (6) bekezdésének sérelmére is, az abban meghatározott szabály arra az esetre vonatkozik, ha a megbízást a hivatásos állomány tagja 30 napon túl is ellátja, és azt írja elő, hogy ilyenkor a díjazás a megbízás első napától visszamenőlegesen jár. Nem tartalmaz ugyanakkor arra vonatkozó feltételt, hogy a megbízási díj csak többletfeladat egybefüggő, 30 napos időtartamon keresztül történő teljesítése esetén illeti meg a hivatásos állomány tagját (Kúria Kf.III.39.019/2021/5. – BHGY K-KJ-2021-769).

[31] Az irányadó ítélkezési gyakorlat alapján a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kúria Kf.VII.39.246/2020/4. – BHGY K-KJ-2020-469). Ha a munkáltató a többletszolgálat ellátásáért nem határoz meg díjazást, az azzal összefüggésben indított perben a megbízási díj mértékének a megállapítása a jogszabály által meghatározott keretek között az eset valamennyi körülményének mérlegelésével a bíróság feladata. A perbeli esetben a felperes a rendvédelmi illetményalap 75%-áig terjedő megbízási díjra tartott igényt, mely az elvégzett többletfeladatokra tekintettel nem eltúlzott, továbbá a megítélt megbízási díj összege tekintetében az alperes sem fejtette ki fellebbezésében a jogalap vitatásán túlmutató elkülönült érvekkel, hogy az miért csak a rendvédelmi illetményalap (19.325 forint/hó) 50%-ában lenne elfogadható. A jogalkotó a bírósági gyakorlatra bízta, hogy adott megbízási díj kellő ellentételezés-e a többletfeladat ellátásnak a rendelkezésre álló %-os keretben. Ebben a körben, mint mérlegelésen alapuló döntésnek a jogellenessége csak akkor vitatható, amennyiben az törvénysértő (kirívóan okszerűtlen mérlegelés eredménye), az alperes fellebbezése azonban erre vonatkozó érvelést nem tartalmaz.

[32] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[33] A perveztes alperes a Kp. 99. § (3) bekezdés és 35. § (1) bekezdése útján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint köteles viselni a pernyertes felperes másodfokú eljárásban felmerült, jogtanácsosi munkadíjból álló perköltségét, melynek összegét az ítélőtábla a felperes által felszámított összegben állapította meg, igazodva a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjában, valamint (5) bekezdésében, továbbá 4. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakhoz.

[34] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint személyes illetékmentességben részesül, ezért a 154.600 forint fellebbezési illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

[35] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. augusztus 28.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró